

які сприяють поліпшенню підготовки перекладачів в умовах такої спільноти. На сучасному етапі розвитку суспільства до фахівців з перекладу висувуються такі вимоги: можливість адаптуватися до мінливих ситуацій, бачити труднощі, які виникають у реальному світі, та знаходити шляхи їх подолання; толерантність, уникнення та запобігання конфліктних ситуацій; розвиток культурного рівня; встановлення культурних зав'язків. Автор наголошує, що однією з важливих якостей є здатність до здійснення міжкультурної комунікації: як вербальної, так й невербальної. В роботі здатність до здійснення невербальної комунікації розуміється як спроможність інтерпретувати, а не використовувати міміку, жести власне перекладачем. Для успішного виконання професійних завдань у полікультурному суспільстві перекладачеві необхідно бути толерантним, оскільки такий фахівець має можливість контролювати свої почуття і емоції, що дозволяє оцінити ситуацію, свої дії та вчинки; вміння досягти взаємної поваги, розуміння і примирення різних інтересів і точок зору без тиску, а значить він може уникнути міжкультурних та міжетнічних сутичок. Розглянуто умови підготовки перекладачів до успішного функціонування у полікультурному суспільстві на основі використання методу кейсів, проєктів, рольових ігор в процесі викладання таких дисциплін, як «Практичний курс англійської мови», «Країнознавство» та розробленого автором спеціального курсу «Конкурентоздатність майбутніх перекладачів», який включено до навчального плану підготовки майбутніх перекладачів в Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського. Наведено приклади проєктів, кейсів та ігор, що були апробовані на практиці. Встановлено, що ці методи дозволили сформулювати зазначені якості, розширити світогляд студентів, ознайомити їх з можливими труднощами під час виконання професійних обов'язків та шляхами їх подолання.

Ключові слова: підготовка перекладачів, професійна діяльність, мультикультурна комунікація, толерантність.

Submitted on February, 6, 2017

Reviewed by Doctor of Pedagogy, prof. I. Buzhyna

УДК: 376.64-058,6:37(09)"19
Orcid.org / 0000-0003-1841-882X
DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-2-7>

Ореста Євгенівна Карпенко,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
загальної педагогіки та дошкільної освіти,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка,
вул. Франка, 24, м. Дрогобич, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОПІКИ НАД ДІТЬМИ В ГАЛИЧИНІ (1900-1939 рр.)

У статті висвітлено еволюцію організаційних форм надання опіки українській дитині у Галичині. Розкрито діяльність сиротинських рад (громадської, парафіяльної), товариства «Шкільна поміч» (1910), Українського Крайового Товариства охорони дітей і опіки над молоддю (1917). Акцентовано увагу на організації опіки над немовлятами, дітьми дошкільного й шкільного віку, сиротами, морально-релігійному вихованні, задоволенні життєво необхідних потреб, матеріальній опіці. З'ясовано, що зусилля педагогів сконцентровані на виявленні дітей, які потребують опіки, аналізі причин занедбаності дітей, застосуванні відповідних засобів допомоги, створенні бурс, захоронок, сиротинських гнізд.

Ключові слова: опіка, сиротинська рада, «Шкільна поміч», діти-сироти, безпритульні діти, Галичина.

Постановка проблеми. Опіка над дітьми упродовж віків була одним із провідних завдань українців і знаходила втілення у теорії та практиці опікунської діяльності, українській педагогіці. Опіка є предметом зацікавлення різних галузей наукових дисциплін [7]. Сучасні проблеми економічної і суспільно-політичної кризи, вимушене безробіття, виїзд за кордон з метою пошуку роботи, низький рівень заробітної плати спричинили низку нерозв'язаних соціальних проблем, збільшення чисельності сиріт, безпритульних і зuboжilих дітей. Подолання означених проблем, удоско-

налення змісту опікунської діяльності вимагають об'єднання зусиль різних інституцій, вивчення й осмислення історико-педагогічного досвіду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З початком ХХІ ст. активізуються історико-педагогічні дослідження, присвячені проблемам національного виховання, теорії і практики опіки громадських, культурно-просвітницьких товариств та організацій у різний період розвитку українського суспільства (Т. Завгородня, Р. Волянук, І. Курляк, Б. Ступарик, М. Стельмахович, М. Чепіль). Теоретико-

методологічні й організаційно-методичні засади соціально-педагогічної роботи з дітьми-сиротами висвітлені у працях Л. Артюшкіної, М. Галагузової, Л. Коваль, А. Капської, В. Оржеховської, А. Полянничко, Л. Штефан. Дослідженню історії становлення та розвитку інтернатних закладів освіти присвячено розвідки вітчизняних науковців (А. Бондар, Л. Вовк, В. Вугрич, Л. Канішневська, Б. Кобзар). Означена проблема знайшла висвітлення також у низці дисертацій (Р. Воляннюк, І. Комар, І. Пługатор, Л. Фуштей). Незважаючи на досить значну кількість досліджень з проблем опіки дітей в історії вітчизняної педагогіки, окремої узагальнювальної наукової роботи з проблеми, зазначеної у заголовку цієї статті, поки що немає.

Мета статті – проаналізувати опікунські ідеї, які виступили у вітчизняній педагогічній теорії та реалізовані в опікунській практиці Галичини упродовж 1900-1939 рр.

У другій половині XIX ст. опікунська діяльність у Галичині активізується завдяки старанням А. Шептицького, котрий став духовним наставником української молоді, меценатом (очоловав товариства «Захист для сиріт імені митрополита Андрея Шептицького», Український єпархіальний комітет), опікунській діяльності монаших чинів (сестер Василянок, сестер Йосифіток, сестер Студиток, сестер Службениць, отців Студитів, отців Редемптористів). Вони опікувалися захоронками, бурсами, допомагали при заснуванні вакаційних осель, створювали сиротинці, навчальні заклади тощо. Опіка над дітьми виступає одним із пріоритетних завдань просвітницьких товариств та організацій, діяльності українських педагогів (М. Галушинський, Ю. Дзерович, І. Калинович, М. Конрад, А. Шептицький, І. Ющишин), які згодом узагальнили організаційно-методичні засади опіки у краї.

У досліджуваній період організаційні форми опіки еволюціонували. Важливим засобом підтримки дітей та молоді були сиротинські фонди. Практика соціальної допомоги дітям-сиротам, соціально захищеним дітям була пов'язана з милосердям і благодійністю. Уперше сиротинська рада була заснована в Австрії у 1900 р., а згодом – у Галичині. Однак, у перші роки її діяльності було зроблено дуже мало, оскільки функціонувало всього кілька Рад сиротинських «на такім значнім просторі – се камінчик супроти гір», – писав І. Ющишин. Тільки у 1907 р. з ініціативи надопікунчих судів і Шкільної крайової ради організація сиротинських рад продемонструвала реальну роботу [8, с. 118].

Сиротинська рада як суспільна інституція мала велику перевагу над подібними публічними закладами, насамперед тому, що вона не мала жодної еگزективної влади, лише могла послуговуватися якнайбільшим моральним впливом. Саме у цьому полягали її сила і значення у суспільному житті. Рада була яскравим плодом культурної зрілості організованих народів і вказувала на те, що в майбутньому буде сприяти не лише моральному розвитку громадян, але й посту-

пу, бо «вона своєю силою покаже людям наочно, до чого зможе привести робота, побудована на добрі до ближнього» [8, с. 118].

На початку XX ст. існували громадські й парафіяльні сиротинські ради. Головою громадської ради міг бути начальник громади, парафіяльної – священник. Зпоміж членів ради вибирали так званого сиротинського батька, в обов'язки якого входила опіка над сиротами в громаді (парафії), їх моральна підтримка, а також надання інформації членам ради. Сиротинськими батьками були вчителі, бо селяни не завжди розуміли, суть і коло обов'язків, покладених на них. Учитель мав бути душею ради, розуміти й відчувати долю сиротини, давати відповідну пораду і підтримку, виконувати гуманно суспільну справу, рятуючи «одиначиці перед моральним упадком, даючи суспільності добре виховані й позитивні діти» [8, с. 151].

Кожна рада щороку звітувала про свою діяльність на опікунському суді (у січні), мала право вносити подання, маючи на увазі «добро сироти». Моральним обов'язком ради було з'ясування умов життя кожної соціально занедбаної дитини у своїй громаді.

Члени ради мали визначене коло обов'язків: нагляд за сиротами, нешлюбними дітьми у селі, забезпечення їм морально-релігійного виховання, підготовка до вибору майбутньої професії, до самостійного життя, з'ясування причин загрози їхньому життю, погіршення матеріальної ситуації, непорозуміння, особисті потреби і проблеми, пов'язані зі зміною місця перебування опікунів тощо. Важливим моментом було налагодження атмосфери довіри і бажання щирого спілкування. Морального впливу рад для виховання майбутньої сироти було замало, бо їм, крім моральної опіки, потрібна ще матеріальна допомога, яку з лютого 1905 р. надавав Крайовий сиротинський фонд. Допомога на виховання сироти чи соціально занедбаної дитини з сиротинського фонду призначалася на підставі клопотання одного з родичів, офіційних опікунів, керівників громади, місцевої сиротинської ради.

Тоді ж створюється товариство «Шкільна поміч», зокрема у березні 1910 р. воно почало функціонувати у Рогатинській гімназії, директором якої був М. Галушинський [5, с. 9]. Метою його діяльності визначалося надання грошової допомоги на харчування, одяг, книжки, шкільне приладдя, приватні уроки, обіди, опіка під час хвороби й заснування бурси. Кожен клас мав свою «касу ощадності», свого касира, який щодня збирав «сотникові» ощадності, записував у книгу і в «щадничу» книжечку учня. Гроші учень міг одержати після повного або дострокового завершення навчання у гімназії.

Доля убогих та безпритульних дітей особливо турбувала М. Галушинського. Після Першої світової війни опіка над дітьми та молоддю стала для нього, як і багатьох інших педагогів і громадських діячів, важливим суспільним питанням. Особливої допомоги потребували матері, які залишилися наодинці з матеріальними проблемами і вихованням дітей, дітисироти і напівсироти, діти-безбаченки, каліки. Отри-

мати належну опіку і захист у державі було нереально, тому українці самі мали турбуватися про своє майбутнє. Власна опіка й охорона – це «знову один наказ хвилі, який у зв'язку з другими боками нашого народного життя перетворюється у могутній, для нашого уха, для нашої душі непривичний рефрен: поміч і допомога може прийняти тільки від нас самих, від нашої збірної волі, джерело якої у нашій власній моральній вартості, випрацьованій із власного нутра кожної української одиниці» [4, с. 123].

У 1917 р. було створено Українське Крайове Товариство охорони дітей і опіки над молоддю, метою якого було надання допомоги галицьким дітям. Його статут передбачав виявлення дітей-сиріт, напірсиріт, які потребують опіки, аналіз причин занедбаності дітей, застосування відповідних засобів допомоги, створення філій, місцевих гуртків, сиротинців, бурс, захоронок, сирітських гнізд, фахових й інших шкіл, видання відповідних часописів, брошур, організації фахових курсів, проведення конференцій, з'їздів тощо. Філії товариства створювалися у різних місцевостях, а його діяльність поширювалася на теренах Галичини [3, с. 7].

Польська влада не переймалася соціальними проблемами українців, прагнула пригальмувати національно-культурне відродження і національне самоусвідомлення. М. Галущинський намагався у різний спосіб дбати про знедолених дітей, вояцьких сиріт, допомагати у подоланні їхніх проблем. Закликав шукати заможних людей, які могли б скласти пожертви для такої благородної мети [1, с. 28]. Організувати опіку над немовлятами та малими дітьми, дбати про охорону дітей дошкільного й шкільного віку, охорону материнства, розв'язувати проблеми опіки дітей-сиріт шляхом влаштування до інституційних закладів або одиноких сімей – усіма цими проблемами займалися опікуни у повітових округах.

У міжвоєнний період опіка міських та сільських дітей дошкільного віку була у центрі уваги педагогів і громадськості. Тогочасна преса відзначала, що дитину міської бідноти здебільшого формують вулиця і «непрорхані сусіди», оскільки батьки весь день на роботі, а тому не мають для виховання дітей ані часу, ані відповідного хисту. Аналогічна ситуація із вихованням дітей у селі, де влітку цю роль виконує сільська вулиця, а взимку – традиційна «українська піч». Педагоги і просвітянські діячі засновували захоронки, дитячі садки та вакаційні оселі, «де б дітвора з ранніх літ виховувалася на добрих і примірних громадян, а відповідно підібраними педагогічними засобами виробляла в собі почуття обов'язку, громадської відповідальності, національного духа, єдності і братерства» [6, с. 7].

У цьому контексті цінними є напрацювання М. Галущинського, який упродовж 1923-1935 рр. очолював товариство «Просвіта». Він підкреслював, що дошкільна і позашкільна діяльність мають спрямовуватися на опіку і виховання дітей, здійснюватися паралельно з просвітницьким рухом. Звідси випливають основні завдання: цікавитися домашнім життям дітей: доповнювати його і скеровувати у бажаному

напрямі; здійснювати шкільне виховання у національному і громадському дусі; залучити дітей і молодь до громадського колективного життя, дати їм можливість стосунків із рівними собі [1, с. 17].

Для педагога важливим було врахування індивідуальних особливостей розвитку дитини. Він пропонував організувати опікунсько-виховну діяльність серед дітей, виокремивши три вікові групи: перша – діти віком 4-7 років, друга – 8-13, третя – 14-18. Другу і третю групи доцільно поділити на підгрупи за статтю (хлопці і дівчата). Кожна з груп повинна налічувати не більше 40 осіб і складатися із гуртків. Опікун (наставник, керівник гуртка) дбає про індивідуальний розвиток дитини, задоволення її потреб, урахування її інтересів і зацікавленень, сприяє тому, щоб вона «весь час була зайнята діяльністю, щоб з радістю приходила на заняття у визначений час і з жалем ішла додому» [1, с. 13].

У роботі з дітьми дошкільного віку важливе значення має особа опікуна (вихователя), який упродовж певного періоду виконує обов'язки матері: дбає про розвиток пізнавальних інтересів дитини, формує любов до найближчого оточення, виховує самостійність, гартує характер. З цією метою використовують гру як одну з особливих форм виховання дитини. Характеризуючи методи і цілі народної освіти, М. Галущинський порівнював гру з життям громади і держави у мініатюрі.

У грі дитина вчиться товариських чеснот, засвоює морально-етичні норми суспільства і сім'ї, а також скеровується до активної життєвої діяльності, у неї зникають сваволя, егоїзм. Під впливом гри дитина полюбить життя і ввійде у нього сильною. Корисно проводити також світоглядні бесіди, пояснювати «світляні образи», даючи дітям можливість самим спостерігати, розповідати, аналізувати. Для дитини найбільша користь і найвища насолода, якщо вона зуміє відкрити для себе щось нове. «А те все нав'язати любов'ю до дітей, оповити рідним чаром, відтак загривати до любови всього, що рідне, виховувати малих громадян до громадянських чеснот, підготовляти їх до пізнішого життя – яка це висока праця, праця, якої наслідків ми не в силі обчислити, а яка дасть нам цілі лави одиниць, на яких сміло, сильно й непохитно опереться дальша будучність народу» [2, с. 14].

У роботі з дітьми, що входять до другого і третього відділів, головну увагу слід звернути, як радить М. Галущинський, на виховання громадянських цінностей. Щоб досягти цього, варто поодинокі відділи згрупувати в об'єднання, товариства, наприклад, імені Шевченка, Грінченка, Франка тощо, керівництво якими дітвора або молодь візьмуть у свої руки, а опікуни лише скеровуватимуть їх у бажаному напрямі. Мета таких об'єднань може бути різною: організація бібліотек, передплата часописів і книг, політичної преси. Юних громадян змалечку привчають пам'ятати про різні пожертви на народні потреби: допомогу сиротам, інвалідам, самотнім, а також молоді, яка прагне продовжити навчання у вищих школах. Об'єднання

беруть на себе зобов'язання утримувати в порядку і оберігати могили полеглих героїв, що віддали життя задля кращого майбутнього підростаючого покоління. Наставник не має права пропустити жодної події чи річниці минувшини і сучасності, щоб у відповідний день згадати про це хоч декількома словами з метою закріплення знань та утвердження у своїх підопічних національної свідомості.

Дітей і учнівську молодь читальні залучали до участі у театральному, хоровому, самоосвітньому та інших гуртках, де вони мали можливість працювати над собою і готуватися до дисциплінованої громадської праці, отримати громадянську підготовку до життя. Така організація гуртків є корисною для дітей, приносить їм радість і задоволення. До такої спільної праці і варто залучати кожну дитину у світлиці. Головним завданням є навчити дітей відповідальності за справу, якою вони хочуть займатися. На нашу думку, цілком можливо ретранслювати цей досвід у сучасний контекст організації дошкільної і позашкільної освіти, зумовлений складними вітчизняними соціально-економічними умовами.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи вищесказане, зазначимо, що

ЛІТЕАТУРА

1. Галушинський М. Народня освіта і виховання: статті і замітки / М. Галушинський. – Львів, 1920. – 30 с.
2. Галушинський М. Народня освіта й виховання народу: методи й цілі. – Львів : Накл. Т-ва “Просвіта”, 1920. – 34 с.
3. Галушинський М. Тиждень української дитини у Львові / М. Галушинський // Світло. – 1921. – Ч. 1. – С. 7.
4. Галушинський М. Українське Крайове Товариство охорони дітей і опіки над молоддю / М. Галушинський // Українській дитині. – Львів, 1920. – С. 23.
5. Галушинський М. Шкільні громади / М. Галушинський // Наша школа. – 1914. – Кн. 1. – С. 6-23.

REFERENCES

1. Halushchynskiy, M. (1920). *Narodnia osvita i vykhovannia: statyi i zamitky* [Education and training: articles and notes]. Lviv: Prosvita [in Ukrainian].
2. Halushchynskiy, M. (1920). *Narodnia osvita i vykhovannia: metody i tsily* [Education and training: methods and goals]. Lviv: Prosvita [in Ukrainian].
3. Halushchynskiy, M. (1921). Tyzhden ukrainskoi dytyny u Lvovi [Ukrainian child's week in Lviv]. *Svitlo – Light*, 1, 7 [in Ukrainian].
4. Halushchynskiy, M. (1920). *Ukrainske Kraiove Tovarystvo okhorony ditei i opiky nad moloddiu* [Ukrainian Marginal Society of childprotection and youthcare]. *Ukrainskii dytyni – To Ukrainian child*, 23 [in Ukrainian].
5. Halushchynskiy, M. (1914). *Shkilni hromady* [School communities]. *Nasha shkola – Our school*, 1, 6-23 [in Ukrainian].

перша третина ХХ ст. характеризується розвитком ідеї опіки у педагогічній теорії і практиці Галичини. Засновано сиротинські ради (громадські, парафіяльні), товариство «Шкільна поміч» (1910), Українське Крайове Товариство охорони дітей і опіки над молоддю (1917). Їхня діяльність спрямована на організацію опіки над немовлятами, дітьми дошкільного й шкільного віку, сиротами, морально-релігійному вихованні дітей, задоволенні життєво необхідних потреб, матеріальній опіці. Зусилля педагогів сконцентровані на виявленні дітей-сиріт, знедолених і безпритульних, аналізі причин їхньої занедбаності, застосуванні відповідних засобів допомоги, створенні філій, місцевих гуртків, закладів для опіки; бурс, захоронок, сиротинських гнізд, фахових та інших шкіл, організації фахових курсів тощо. Учителі продемонстрували високий рівень соціальної відповідальності, особливої самопожертви, національної свідомості. Актуальним і своєчасним є звернення до українських традицій опіки над дітьми як джерела оптимізації сучасних теорій і опікунської практики.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні гендерного аспекту опіки, феномену стигматизації дитини в інституційних формах опіки.

6. Калинович І. Що робити по читальнях «Просвіти»: Програма, поділ і календар освітньої праці / І. Калинович. – Львів : Накладом автора, 1926. – 29 с.
7. Карпенко О. Опіка над дітьми як наукова проблема: міждисциплінарний підхід / О. Карпенко // Людинознавчі студії : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / ред. кол. М. Чепіль (гол. ред.) та ін. – Дрогобич : Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2016. – Випуск 3/35 (2016). – С. 138-144.
8. Юцишин І. Сиротинські фонди та бідна шкільна молодіж / І. Юцишин // Учитель. – 1911. – Ч. 1. – С. 118; Ч. 2. – С. 150; Ч. 3. – С. 151.

6. Kalynovych, I. (1926). *Shcho robyty po chytalniakh “Prosvity”*: Prohrama, podil i kaliendar osvitynoi pratsi [What to do according to “Prosvita” reading: program, division and educational work's calendar]. Lviv : Nakladom avtora. [in Ukrainian].
7. Karpenko, O. (2016). Opika nad ditmy yak naukova problema: mizhdystsyplinarnyi pidkhid [Childcare as a scientific problem: interdisciplinary approach]. *Liudynoznavchi studii – Human studies*, 3/35, 138-144 [in Ukrainian].
8. Yushchyn, I. (1911). Syrotynski fondy ta bidna shkilna molodizh [Orphans' funds and poor school youth]. *Uchytel – Teacher*, 1, 118; 2, 150; 3, 151 [in Ukrainian].

Oresta Karpenko,
Doctor of Pedagogy, associate professor,
Department of General Education and Early Childhood Education,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
24, Ivan Franko Str. Drohobych, Ukraine

ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL PRINCIPLES OF CHILD CARE IN HALYCHYNA (1900-1939)

The article deals with the evolution of organizational forms of child care in Ukrainian Halychyna. Child care in Ukraine has always been one of the major social issues and found its expression in pedagogical theory and practice. Its theoretical principles were elaborated in Halychyna by I. Bartoshevskiy, M. Halushchynskiy, Yu. Dzerovych, I. Kalynovych, M. Konrad, A. Sheptytskyi, I. Yushchynshyn. The study aims to analyze theoretical principles of child care and their practical implementation in Halychyna in the first third of the 20th century. In the early 20th century orphan foundations were important means of supporting children and youth. Social assistance to orphans and socially unprotected children was associated with compassion and charity. The article provides an overview of activities of Orphan Council (a public parochial institution), “Shkilna Pomich” Association (1910) (School Aid), Ukrainian Regional Association for Children and Youth Protection (1917) whose task was to look after infants, preschool and school-age orphans, provide moral and religious education, satisfaction of vital needs, material support. The teachers demonstrated a high level of social responsibility, self-sacrifice and national consciousness. M. Halushchynskiy suggested dividing children under supervision into three age groups (4-7, 8-13 and 14-18 years old). The last two groups were further subdivided by gender (boys and girls). Playing was regarded as one of the specific forms of child-rearing capable of representing the community and national life in miniature. It is timely to retrieve Ukrainian traditions of child care in order to perfect current theories and practices.

Keywords: care, Orphan Council, “Shkilna Pomich”, orphans, homeless children, Halychyna.

Подано до редакції 08.02.2017

Рецензент: д. пед. н., проф. М. М. Чепіль

УДК: 372.881.116.12

DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-2-8>

Ольга Михайлівна Хома,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та методики початкової освіти,
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, Мукачево, Україна

РОЗВИТОК ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У статті розкривається проблема розвитку лексичної компетенції на уроках української мови, що є складовою мовної. Зосереджено увагу на нових вимогах до навчання рідної мови в сучасних умовах реформування освіти. З'ясовано зміст вивчення лексичних понять, указано програмові вимоги до них. Сформульовано напрями, етапи, систему їх вивчення на уроках. Розвиток лексичної компетенції визначено як поетапне засвоєння лексичних понять у мовній системі, сформованість мовленнєвих лексичних умінь і навичок, здатність застосувати їх у процесі спілкування. Виокремлено найбільш ефективні методи і прийоми засвоєння основ лексикології.

Ключові слова: мовна компетенція, лексична компетенція, словниковий склад мови, методи навчання основ лексикології, вправи.

Постановка проблеми. Початкова освіта в Україні стала на шлях реформування. Основне завдання, яке стоїть перед школою, полягає у переході від знаннєвої парадигми до компетентнісної. Реалізація компетентнісного підходу передбачає спрямованість навчання на розвиток і формування ключових компетенцій. У цьому процесі важливе місце посідає

вивчення української мови. Це не тільки предмет у системі початкової освіти, а засіб соціалізації особистості, опанування знаннями з інших наук.

Важливо зазначити, що мова є носієм національної культури, духовності, засобом національно-патріотичного виховання, і роль учителя в становленні мовленнєвої особистості є провідною.